

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Korkeakoulutuksen työllisyysvaikutukset

Allan Seuri

VM/BO/RV

Esitys KOTA-seminaarissa 23.8.2021

Toimenpiteiden vaikutusten arviointi

- Toimenpide: selkeä ja täsmällinen
 - ”*Kehitetään laatua*”, ”*parannetaan vuoropuhelua*”: hyvin vaikea arvioida
 - ”*Muutetaan lain pykälää X*”, ”*nostetaan tutkintotavoitteita*”: helpompi arvioida
- Vaikutukset: kontrafaktuaali (seuraava kalvo)
- Virkamiestyö arviointivaiheessa:
 - Vaikutuskanavien hahmottaminen, tutkimuskirjallisuus, tilastotyö
- Arvioinnin näkökulma tukee myös suunnitteluvaihetta!

Vaikutukset

- Yksilötasolla: mitä olisi tapahtunut, jos henkilö olisikin mennyt korkeakouluun? Tätä emme tiedä.
- Voimme verrata korkeammin ja matalammin koulutettujen työllisyyttä.
- Ongelma: muitakin eroja kuin koulutus. Ikä, älykkyys, motivaatio...
- Ratkaisu I: havaittavien tekijöiden vakiointi
 - Ongelma: kaikkia tekijöitä ei havaita, ei voida vakioida
- Ratkaisu II: rajaaminen vertailukelpoisiin verrokki- ja kohderyhmiin. Esimerkiksi juuri koulutukseen päässeet ja ulkopuolelle jääneet.

Havaittavien tekijöiden vakiointi

- 36-45-vuotiaiden keskuudessa korkeakoulutettujen työllisyysaste muita noin 9,5 %-yksikköä korkeampi (v. 2018).
- Ero supistuu 8,5 %-yksikköön, kun vakioidaan peruskoulun päättöarvosanat.
- Epävarmuus: mitä jää vielä vakioimatta?

Böckerman ym. (2018): AMK:ssa aloittaminen vs. ei korkeakoulutuksessa

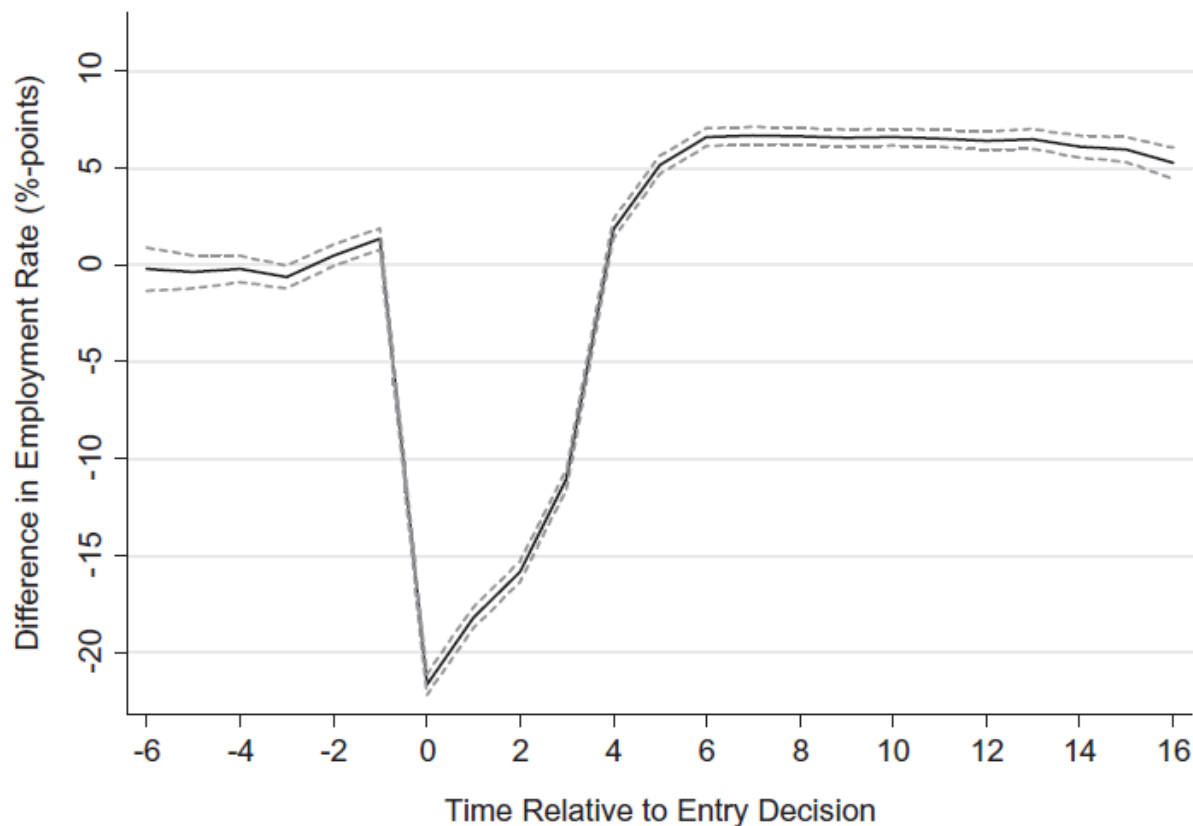
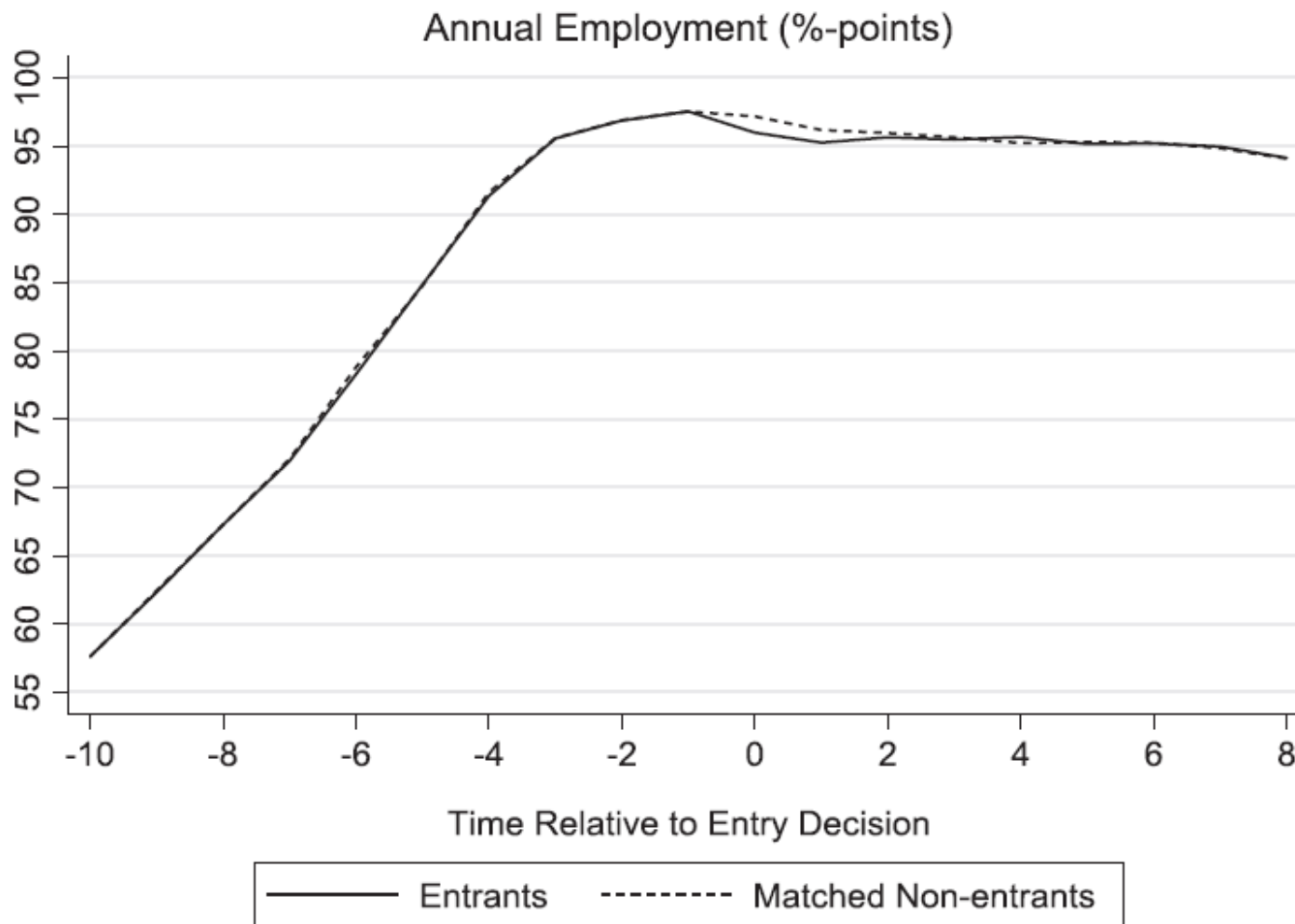

Fig. 3b. Difference in employment development between the matched polytechnic entrants and non-entrants, aged 19 to 24 at entry

Notes: Treatment effect on the treated is reported. Dashed lines indicate 95% confidence intervals.

Böckerman ym. (2019): YAMK vs. AMK

Korkeakoulutuksen erityispiirteitä I: tarjontarajoite

- Korkeakoulutukseen enemmän hakijoita kuin paikkoja (tarjontarajoite)
- Korkeakoulutettujen väestöosuuden kannalta aloituspaikkojen määrä tärkeä
- Kysyntäpolitiikalla voidaan vaikuttaa siihen, kuka koulutautuu
 - Jos esimerkiksi aikuiskoulutustuen muutoksilla kannustetaan aikuisväestöä hakemaan aiempaa enemmän (vähemmän) korkeakoulutukseen, tämä syrjäyttää (lisää) muun väestön mahdollisuuksia päästä koulutukseen

Korkeakoulutuksen erityispiirteitä II: signalointi

- Korkeakoulutetulla on kaksi asiaa:
 1. Itse koulutus, joka lisää hänen osaamistaan
 2. Merkki siitä, että hän on tarpeeksi fiksu ja motivoitunut päästäkseen korkeakouluun ja valmistuakseen sieltä
- Vain toinen näistä on yhteiskunnallisesti hyödyllinen
- Tai: kuinka suuri osa korkeakouluttavan työllisyshyödyistä tapahtuu muiden (tässä ei-korkeakoulutettujen) kustannuksella?

- Empiirisesti vaikea kysymys
 - Hämäläinen & Uusitalo (2018) ja AMK-uudistus: korkeakoulutuksen palkkahyödyistä 70 % signalointia, 30 % osaamisen kasvua

Muuta arvioinnissa huomioitavaa

- Vaikutukset vaihtelevat kohdetutkinnoittain
 - Kuvataiteen AMK-tutkinnon suorittaneista työllisiä ~50 % valmistumisen jälkeen, terveys- ja hyvinvointialoilla >90 %
 - Tutkimuksesta esim. Kirkeboen (2016).
- Vaikutukset vaihtelevat taustatutkinnoittain
 - Osa uusista aloituspaikoista menee henkilöille, joilla on jo vähintään samantasoinen korkeakoulututkinto. Työllisyshyöty todennäköisesti vähäinen.
- Ulkoisvaikutukset. Toivanen & Väänänen (2016) ja teknillisten yliopistojen perustaminen: insinöörikoulutus tuottaa patenteja.
- Koulutuksen laatu. Canaan ym. (2021): paremmat ohjaajat, nopeampi valmistuminen.

Vaikutusarvioinnin tietopohjan kehittäminen

- Korkeakoulut: kokeilkaa ja tutkikaa!
 - Korkeakoulut riittävän suuria ja autonomisia tehdäkseen kokeiluja ja tutkiakseen niitä.
 - Miten vaikuttaa opiskelijoiden opintojen etenemiseen?
 - Miten edistää opiskelijoiden työllistymistä valmistumisen jälkeen?
 - Kuuttiniemi (2019): Aalto-yliopiston dekaanin kannustusstipendi nopeutti opintojen etenemistä.
 - Yhdessä tutkijoiden kanssa suunniteltu laadukas kokeilu tuottaa arvokasta tietoa.

VIITTEET

- [Böckerman, P., Haapanen, M., & Jepsen, C. \(2018\).](#) More skilled, better paid: labour-market returns to postsecondary vocational education. *Oxford economic papers*, 70(2), 485-508.
- [Böckerman, P., Haapanen, M., & Jepsen, C. \(2019\).](#) Back to school: Labor-market returns to higher vocational schooling. *Labour economics*, 61, 101758.
- [Canaan, S., Deeb, A., & Mouganie, P. \(2021\).](#) Advisor value-added and student outcomes: Evidence from randomly assigned college advisors. *American Economic Journal: Economic Policy* (forthcoming).
- [Hämäläinen, U., & Uusitalo, R. \(2008\).](#) Signalling or human capital: evidence from the Finnish polytechnic school reform. *Scandinavian Journal of Economics*, 110(4), 755-775.
- [Kirkeboen, L. J., Leuven, E., & Mogstad, M. \(2016\).](#) Field of study, earnings, and self-selection. *The Quarterly Journal of Economics*, 131(3), 1057-1111.
- [Kuuttiniemi, K. \(2019\).](#) The Impact of Financial Incentives on the Academic Performance of Aalto University Students. Aalto-yliopiston taloustieteen laitoksen pro gradu.
- [Toivanen, O., & Väänänen, L. \(2016\).](#) Education and invention. *Review of Economics and Statistics*, 98(2), 382-396.

